O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2001 йил 21 июн пайшанба
Сотувда эркин нархда
№ 121 (2683)

ХОРАЗМ ВИЛОЯТИ ҒАЛЛАКОРЛАРИГА

Қадрли хоразмлик миришкорлар!

Сизларни ғалла етиштириш бўйича ўз зиммангизга олган йиллик мажбуриятларни мамлакатимизда биринчилардан бўлиб шараф билан адо этганингиз билан чин қалбимдан самимий муборакбод этаман.

Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги, бутун мамлакатимиз сурункасига икки йил давомида қаттиқ қурғоқчиликка дуч келиб, оғир қийинчиликларни бошидан кечираётган бир пайтда сиз — хоразмлик заҳматкаш деҳқонларнинг эришган бу меҳнат ғалабангиз ҳар қандай юксак таҳсинга сазовор, десак, муболаға бўлмайди.

Мен Хоразм вилоятининг мураккаб иқлим ва тупроқ шароитини назарда тутиб, бу заминда деҳқончилик қилиш, унинг кучли шамоли, қаҳратон совуғи, жазирама иссиғига бардош бериб мўл ҳосил етиштириш — ҳақиқий қаҳрамонликдир, деб айтган сўзларимни яна бир бор таъкидламоқчиман.

Бу ҳақиқатни сизлар ҳар кунлик меҳнатингиз, мана шу эришган улкан ютуғингиз билан яққол тасдиқлаб турибсиз.

Бундай ютуққа, аввало, ўз ери, ўз юртини жон-дилдан севадиган, мардлик ва шижоат, омилкорлик билан меҳнат қиладиган матонатли ва фидойи инсонларгина эриша олади.

Мана шундай сабот ва қатъият билан яшаб, ишлаётган сиз — вилоят аҳли халқ хўжалигининг бошқа барча соҳаларида ҳам ўз олдингизга қўйган марраларга албатта етасиз, деб ишонч билдираман.

Фурсатдан фойдаланиб, бу йил бошимизга тушган оғир синов — сув танқислигидан азият чеккан Хоразм элининг дарду ташвишларини енгиллатиш, вилоят аҳолисини ижтимоий муҳофаза қилиш, қурғоқчилик оқибатларини бартараф этиш учун давлатимиз томонидан барча зарур кўмак ва ёрдам берилади, деб сизларни ишонтириб айтаман.

Хоразм халқи табиий офат олдида ҳеч қачон ёлғиз қолмаган ва қолмайди.

Барчангизни бугунги катта ғалабангиз билан яна бир бор қутлар эканман, сизларга соғлиқ-омонлик, хуш кайфият, хонадонларингизга тинчлик, файзу барака тилайман.

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

"Жисмоний шахсларнинг нақд хорижий валютани олиб келиши ва олиб чиқиб кетишини тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида" Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1998 йил 20 мартдаги ПФ-1979-сон Фармонига ўзгартиришлар киритиш ҳақида

Божхона режимини янада эркинлаштириш мақсадида:

1. 2001 йилнинг 1 июлидан бошлаб жисмоний шахслар —

Ўзбекистон Республикасининг резидентлари ва норезидентларидан улар олиб келган нақд хорижий валютанинг 10 000 АҚШ долларидан зиёд қисмидан бир фоиз миқдорида бож тўлови олиниши бекор қилинсин.

2. "Жисмоний шахсларнинг нақд хорижий валютани олиб келиши ва олиб чиқиб кетишини тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида" Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1998 йил 20 мартдаги ПФ-1979-сон Фармони 2-бандида:

биринчи хатбошидаги "10 минг АҚШ долларига тенг миқдорда" деган сўзлар олиб ташлансин;

иккинчи хатбоши ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2001 йил 19 июн.

Олий Мажлисда

Қонун бажарилсагина қонун-да!

Олий Мажлис Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитасининг навбатдаги йиғилишида «Қимматли қоғозлар бозорида депозитарийлар фаолияти тўғрисида»ги Қонуннинг Андижон вилояти, Тошкент шаҳрида ижроси ва қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ҳамда назорат қилиш марказининг ушбу масала юзасидан фаолияти кўриб чиқилди. Йиғилишни қўмита раиси Абдурафиқ Аҳадов олиб борди.

Мазкур Қонун ижросини таъминлаш, аввалaмбор, республика ҳудудида икки босқичли депозитарий тизимини юзага келтиришга асосланади. Жорий йилнинг 1 май ҳолатига кўра мамлакатимизда депозитарийларнинг икки босқичли тизими юзага келтирилган. Булар Марказий депозитарий ҳамда иккинчи босқич мақомига эга бўлган 43 та депозитарийдир.

Шу йилнинг 1 апрелигача бўлган маълумотларга қараганда, акциядорлик жамиятларининг 844 миллиард сўмлик 985,6 миллион дона акциялари чиқарилганлиги ҳисобга олинган ёки 2000 йилнинг шу даврига нисбатан акциялар сони 243,5 миллион донага, уларнинг умумий қиймати эса 232,5 миллиард сўмга ўсган.

Мазкур Қонун ижросини таъминлашда ютуқлар билан бир қаторда камчиликлар ҳам мавжудлиги аниқланди. Жумладан, мамлакатимизда иккиламчи қимматли қоғозлар бозорини ривожлантириш мақсадида депозитарийлар фаолиятини янада кенгайтириш катта аҳамиятга эга. Лекин депозитарийларнинг ҳудудлар бўйича жойлашувини кузатсак, ажабланарли ҳолат кўзга ташланади. Андижон вилоятида 6 та, Тошкент шаҳрида 16 та депозитарий бўлгани ҳолда, бошқа ҳудудларда, масалан, Навоий, Самарқанд, Тошкент, Фарғона, Қашқадарё каби иқтисодий жиҳатдан ривожланган вилоятларда бугунги кунда атиги битта ёки иккитадан депозитарий фаолият кўрсатмоқда.

Ўрганиш мобайнида шу нарса маълум бўлдики, бугунги кунда депозитарийлар фойдаланаётган дастурлар «Депозитарийлар тўғрисида»ги Қонун кучга киришидан олдин, яъни 1995-1997 йилларда ишлаб чиқилган бўлиб, депозитарийлик фаолияти стандартларида кўрсатилган барча амалларни бажара олмайди. Уларда депозитарий фаолияти стандарти ва талабларига тўлиқ риоя этилмаётир.

Бу борада Қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш маркази ҳамда Марказий депозитарий томонидан олиб борилаётган ишлар талабга тўлиқ жавоб бермайди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси, тегишли вазирликлар, давлат қўмиталари, идоралар ва банкларга, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари ҳамда Қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш марказига «Қимматли қоғозлар бозорида депозитарийлар фаолияти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг Андижон вилояти ва Тошкент шаҳрида ижро этилиши ҳақида»ги қарор ва шу масалага оид маълумотнома асосида кўрсатилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқиш ва унинг изчил бажарилишини таъминлаш тавсия этилди.

Абдул РАСУЛ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҲУКУМАТЛАРАРО КОМИССИЯ МАЖЛИСИ

Шу кунларда Миср Араб Республикаси режалаштириш ва халқаро ҳамкорлик вазири Аҳмад ад-Дарш бошчилигидаги делегация мамлакатимизда меҳмон бўлиб турибди.

Мазкур ташриф доирасида Савдо-иқтисодий ҳамда илмий-техникавий масалалар бўйича Ўзбекистон-Миср ҳукуматлараро комиссиясининг учинчи мажлиси бўлиб ўтди. Унда икки мамлакат ўртасидаги савдо-сотиқ ҳажмини ошириш, ўзаро иқтисодий алоқаларни янада ривожлантириш учун қулай шарт-шароит яратиш масалалари муҳокама этилди. Шунингдек, банк, транспорт, сайёҳлик, илм-фан ва бошқа соҳалардаги ҳамкорликни кучайтириш хусусида фикр алмашилди.

Мажлис якунида савдо-сотиқ ва божхона соҳаларида ҳамкорликка оид ҳужжатлар қабул қилинди.

(ЎзА).

МАВСУМ МАСЪУЛИЯТИ

Самарқанд вилоят ҳокимлигида бўлиб ўтган фаоллар йиғилиши ғаллани ўриб-янчиб олиш ва пахтачиликда амалга оширилаётган юмушлар таҳлилига бағишланди. Республика, вилоят ва туманлар қишлоқ хўжалиги мутасаддилари, банк, молия, прокуратура, ички ишлар идоралари ходимлари иштирок этган йиғилишни мамлакатимиз Президентининг Давлат маслаҳатчиси И.Жўрабеков бошқарди.

Йиғилишда давлатимиз раҳбари Қашқадарёга сафари пайтида ғаллакорлар ва пахтакорлар олдига қўйган муҳим ва кечиктириб бўлмас вазифалар ижроси муҳокама этилди. Вилоят деҳқонларининг етиштирилган ғалла ҳосилини йиғиштириб олиш борасидаги ишлари қониқарли эканини қайд этилиб, айни пайтда бу борада Пайариқ ва Пастдарғом туманларида жиддий камчиликларга йўл қўйилгани кўрсатиб ўтилди. Мазкур туманларда сувли майдонларда ҳам кутилганидек ҳосил етиштирилмади. Шу боис вилоятда ғалла ўримида юксак сафарбарликни таъминлаш, уюшқоқлик ва тежамкорликни янада ошириш зарур.

Шунингдек, ғўза парваришида ҳам жиддий ўнгланиш юз бериши лозим. Айни пайтда вилоятда мавжуд культиваторларнинг 500 дан зиёдроғи ишламаётганлиги агротехника тадбирларини сифатли ўтказиш борасидаги ишлар ҳам қониқарли эмаслигини кўрсатмоқда. Ўтган йиллари кўплаб хўжаликлар, айниқса, фермер хўжаликлари ўз далаларига пахта ўрнига бошқа экинларни экиб, шартномага зид иш тутганликлари туфайли вилоятда режадаги ҳосил олинмади. Афсуски, Пайариқ, Каттақўрғон, Иштихон, Пахтачи туманлари раҳбарлари бу йил ҳам ана шундай ҳолатлар юз беришига йўл қўйишган.

Йиғилишда қайд этилган муаммоларни тез кунларда бартараф этиб, ғалла ўримини якунлаш, ғўза парваришига жиддий эътибор қаратиш лозимлиги алоҳида таъкидланди. Бу борада тегишли чора-тадбирлар режаси белгиланди.

Йиғилишда вилоят ҳокими Э.Рўзиев иштирок этди.

Уйғун РЎЗИЕВ,
ЎзА мухбири.

Ақидапарастликка қарши кураш — давр талаби

Тошкент шаҳар ҳокимлигида республика Маънавият ва маърифат кенгаши билан ҳамкорликда "Диний экстремизм ва терроризмга қарши курашнинг маърифий асослари" мавзуида илмий-амалий семинар бўлиб ўтди.

Семинарда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси З.Ҳусниддинов "Диний мутаассиблик — исломга таҳдид" мавзуида маъруза қилди.

Анжуманда бугунги кунда ер юзининг деярли барча нуқталарида террор, экстремизм, диний ақидапарастлик каби иллатлар асосий таҳдидга айланиб бораётгани қайд этилди. Юртимизда кечаётган тинчлик ва осойишталик, эришилаётган ютуқларни кўролмаётган ана шундай ғаразгўй кучларнинг келиб чиқиш асослари ҳамда уларга қарши кураш масалаларига эътибор қаратилди. Таъкидландики, миллий истиқлол ғояси айни ана шу курашнинг маърифий асосига айланиб, халқимиз, айниқса, ёш авлод онгида миллий мафкуранинг чуқур қарор топишига эришилсагина ҳеч қандай ёвуз куч юртимизга суқилиб кира олмайди. Шу боис одамларнинг турли экстремистик оқимлар, мутаассиб кучлар таъсирига билиб-билмай тушиб қолмаслиги учун меҳнат жамоалари, ўқув юртлари ва маҳаллаларда тарғибот-ташвиқот ишлари муттасил олиб борилмоғи керак.

(ЎзА).

Шу сонга хабар

Қамар Раис — фахрий доктор

Ҳинд ва ўзбек халқларини бир-бирига яқинлаштиришда хизмати сингган таниқли урду шоири, олим, Ҳиндистон маданияти маркази раҳбари, Қамар Раисга Тошкент давлат шарқшунослик институтининг «Фахрий доктори» (фалсафа) унвони берилди.

— Қамар Раис адиб, ижодкор сифатида ҳамиша икки халқнинг дўст-биродар бўлиб яшаши учун бор кучини аямади, — дейди тақдимот маросимида шарқшунослик институти ректори, академик Н.Иброҳимов. — Эндиликда у давлат арбоби, дипломат сифатида ҳам ҳинд халқининг миллий санъати, адабиётини тарғиб этибгина қолмай, ўзбек халқининг беназир санъати, маданияти, адабиётини кенг ёйишда ўз ҳиссасини қўшаяпти. Айнан унинг хизмати туфайли Ҳиндистон халқи илк бор ўзбек шоирларининг ижоди билан танишиш имконига эга бўлди.

Қ. Раиснинг «Ўзбекистон инқилобдан инқилобгача» асари Ўзбекистон ҳақида, унинг халқи ҳақида тўлиқ маълумот берадиган энциклопедиядир. Қамар Раис бобокалонимиз Алишер Навоийнинг ғазалларини урду тилига таржима қилиб, «Ўзбекистон ва Алишер Навоий» номли китоб чоп эттирган эди. Эндиликда у Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг ғазал ва рубоийларини таржима қилиш ва чоп этиш билан машғул.

Дилбар ТУРҒУНОВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

Андижонда янги коллежлар

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурига мувофиқ, Андижон вилоятида олтита коллеж қурилиши кўзда тутилган. Янги ўқув масканлари 1 сентябрдан 4200 нафар ўқувчини қабул қилади. Вилоятнинг Пахтаобод туманида 450 ўқувчига мўлжалланган коллеж барпо этилмоқда.

— Ўқув юртининг лойиҳавий қиймати 1 миллиард 200 миллион сўмга тенг, — дейди "Андижонвилоятқурилиш" акционерлик жамиятининг 2-сонли механизациялашган кўчма жамланмаси ишбошиси Аҳмаджон Қодиров. — Ҳозиргача 350 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди. Қурилишда иш икки сменада ташкил этилган бўлиб, объектни ўз муддатида фойдаланишга топширамиз.

А.ҚОДИРОВ,
ЎзА мухбири.

Маърифат соати

Китоб — донишмандлик асоси

Инсоният тарихида энг муҳим ихтиро нима? Қайсидир манбада бу саволга «ғилдирак» деб жавоб берилган. Тўғри, ғилдирак мўъжизалар султони, усиз ҳеч бир техника ҳаракатлана олмайди. Аммо ихтиронинг энг буюги ёзув — хат эмасми? Ёзув бўлмаса, инсониятнинг ақлий ва зеҳний бойликлари китобларга муҳрланмасди, минглаб дунёвий ихтиролар вужудга келмасди.

Фирдавсий бобомиз: «Набирага бобо бўлса раҳнамо, ул жойда мўъжиза ундирар дунё» деганларида асосий восита сифатида нимани назарда тутган? Боболар набираларга қандай раҳнамолик қилиши мумкин, аждодлар ақли авлодларга қай йўсинда узатилади? Инсон ақлу заковати, унинг тафаккури, донишмандлиги асосида нима ётади? Минглаб саволларга жавоб битта — китоб!

«Бу туҳфа сарфланган билан адо бўлмайди, қанча фойдалансанг қиммати ортади, уни бировга бериб турсанг давлатинг камаймайди. У эскириш нималигини билмайди, кеча-кундуз сен билан бирга, уйда ҳам, йўлда ҳам ҳамроҳ. Бу дунё у дунё яхшилик келтиради. У йўлдош ва кўмакчи, кўнгилли суҳбатдош ва содиқ дўст» (Иброҳим ал-Байҳоқий). «Китоб — буюк маърифат саройини очгувчи калит»лигини таъкидламаган донишманд борми? Китоб ҳақида кўп ва хўп ёзилган, ёзилаверади ҳам. Аммо бугунги гап у ҳақда эмас, китобга меҳр-муҳаббат, оилаларнинг китобхонлиги ҳақида.

Навоий туманидаги Қодир Раҳимов номли ширкат хўжалигининг 6-мавзесида яшовчи Бурҳон Жўраев — шу ҳудуддаги энг бой ва саҳий инсонлардан бири. Унинг хазинасида беш мингдан зиёд ноёб китоблар мавжуд. Хонадони доимо зиёга тўла, маърифат нури билан нурафшон. Кутубхонасига келиб-кетувчиларнинг сафи узилмайди.

— Мактабларингизда кутубхона йўқми? — сўрайман ёшларнинг биридан.

— Бор-у, Бурҳон аканикичалик эмас-да.

Сездимки, мактаб кутубхонаси ҳам, қишлоқ кутубхонаси ҳам ночор.

Яқинда ўша Бурҳон ака Кармана туманидаги Зебунисо номли мактабда қизиқарли тадбир ўтказди. Унга Навоий туманидаги Бурҳон Эсонов номли мактабнинг энг китобхон ўқувчиларини ҳам таклиф этиб, ўзи тузган беш босқичдан иборат баҳс саволларига жавоб излади. Ёшлар эса ҳар босқичда 10 тадан саволлар доирасида фикр юритишди. Шахсий жамғармасидан икки минг сўм пул ва 20 та ноёб китобини ғолиб мактабга тақдим этди. Энг фаол уч нафар ўқувчига икки минг сўмдан пул ва китоблар мажмуасини топширди.

Энди ўйлаб кўринг: бу оддий инсонни болалари, набиралари ризқидан ажратиб китоб йиғишу уни тарғиб этиш, тадбирлар уюштиришга нима мажбур этди? Бунга жавобан «Ёшларни китобга тортиш савоб», деб қўяди, холос. Аслида Бурҳон аканинг ниятлари холис: халқимизнинг азалий, муқаддас фазилатлари — инсонга муҳаббат, эзгуликка эътиқод, ўзаро ҳурмат, оқибат, қадр-қиммат, инсоф ва адолат, сабру андиша, иймон ва диёнатни кучайтиришга эътибор янада оширилсин, одамлар мустақиллик берган имкониятлардан янада кўпроқ баҳраманд бўлсин.

У китоб орқали эзгулик уруғини сепсам дейди. Одамларни ҳамиша мунаввар кўришга, эътиқоди бақувват бўлишига интилади. Шу сабаб ўз бурчини, электрмонтёрлик вазифасини бажариш билангина қаноатланмайди. Эртаю кеч севимли машғулоти билан ҳамнафас яшайди. Кўп ўқиб, кўп уқийди. Сафарга отланган қишлоқдошларига китоб харид қилиб келишни илтимос қилишдан чарчамайди.

Тўғри, ҳар бир қишлоқ ва шаҳарда бундай ҳожатбарор инсонлар кўп. Шахсий кутубхонаси орқали юзлаб мухлисларини топган хазинабонларни кўпчилик танийди. Жумладан, мен ҳам ўнлаб шундай одамларни биламан. Қизилтепалик Ҳасан Йўлдошев, конимехлик Тошаҳмад Минглиев, зарафшонлик Карим Эсонов, навбаҳорлик Шамсиддин Калонов... Уларнинг китобсеварлиги, китоб тарғиботининг чинакам фидойилиги ҳатто баъзи зиёлиларимизга, шу соҳа мутасаддиларига ҳам намунадир. Зеро, Президентимиз таъкидлаб айтаётган саводхонликни оширишда улар ўзига хос ҳисса қўшаяптилар.

Тан олмоқ керак, қишлоқлардаги анча-мунча кутубхоналар номига савлат тўкиб турибди. Бир кун очиқ, икки кун эшигида қулф осиғлиқ туриши кўнглингизга оғриқ солади. Шундай пайтда шахсий кутубхона эгалари бажараётган ишларни эшитиб, дилда нимадир уйғонгандек бўлади, қизиқишингиз ортади, самарасини ҳам сезасиз.

— Азал-азалдан аждодларимиз китобни нондек эъзозлаб келишган, — дейди карманалик фаол китоб тарғиботчиси Абдулла Бегматов. — Оналаримиз болишларнинг остига нон билан бирга Ҳофиз қуллиётларини қўйиб юришган. Шоҳ асарларни кўзларига суртиб мутолаа қилишган. Телевидение, видеомагнитофонлар ҳаётимизга чуқур сингиб кетган ҳозирги пайтда одамларнинг китобхонлик даражаси нега пасайиши мумкин? Аслида телевизор кўриш бошқа, китоб ўқиб, унинг маъносини уқиш бошқа-да. Шу маънода, шахсий кутубхоналарнинг кўпайишига ёрдамлашиш даркор.

Ҳақ гап. Бир жиҳатдан тармоқ кутубхоналари аҳоли талабини қондира олмаётгани аниқ. Зиёхонамиз бор, дея ўз-ўзини алдашдан не фойда? Демак, тобора кўпайиб бораётган шахсий кутубхоналар ҳақида жиддий ўйлаб кўришнинг пайти келди. Уларнинг соҳиблари эса замонамизнинг ҳақиқий мулкдорларидир. Бу даргоҳлар маданият муассасалари эътиборида эмаслиги ҳам сир эмас. Бундай хазинабонлар сони ҳисобга олиниб, иш тажрибалари оммалаштирилса, ўзаро алоқалар ўрнатилса, китоб алмашувлари ташкил этилса, тараққиётимизга катта наф келтириши аниқ-ку? Ахир бу кўҳна заминимизнинг таянч нуқтаси ривоятлардаги ҳўкиз шохида эмас, Бурҳон Жўраевдек юзлаб, минглаб хазинадорларнинг қалб қўри, шуурида эканлиги кимга маълум эмас?

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон истиқлолининг 10 йиллигига

ОРИЯТ

ЁХУД ТИМСОЛЛАРИ ТИКЛАНГАН ВАТАН

БИРОН одамни эсламоқчи бўлсангиз, аввало, ташқи қиёфаси — юзи-кўзи, эгнидаги либоси, бошидаги дўпписи кўз ўнгингиздан ўтади. Кейин айтган сўзлари ёдингизга тушади. Ва нимагадир касби-ҳунари хаёлингизга келади. Шу тасаввурлар тугал бўлган тақдирда ўша одам хотирангизда муҳрланиб қолади. Яъни, сизда юзи, либоси, айтган сўзлари ва қилган ишлари у ҳақда яхлит таассурот уйғотади.

Шўро замонида институтда ишлаб, комсомол ёшларнинг зарбдор қурилишлардаги меҳнат фаолияти хусусида номзодлик ишини ёқлаган оғайним бор. Бир неча йил бурун институтни ташлаб, ўзини тижоратга урибди, деб эшитган эдим. Яқинда ҳовли тўйи қилди. Кўшқаватли кўркам иморат солибди. Зиёфат чоғида гоҳ фаввораси, гоҳ саунасини айтиб фахрланиб ўтирди. Меҳмонлар тарқалганда хийла ширакайф эди. Машина бор, ўғлим ташлаб келади, деб мени ушлаб қолди. Дарҳақиқат, дарвозахонада яп-янги гилосранг "Нексия" ярақлаб турарди.

Ёлғиз қолганимизда, еринг бор деб эшитаман, иморат солсанг бўлмайдими, дея танбеҳ берган бўлди. Кейин бирдан илмни эслаб қолди. Илм қилиш оғир бўлиб кетди, оғайни, деди. Дурустгина сармоя тўпловдим. Яна илм қилсаммикан, деб институтга борсам, шартлари кўпайиб кетибди. Чет элларда мақола чиқариш керак, дейдими-ей. Ҳафсалам пир бўлди. Шўро замонида бошқача эди. Ёқлаш осон эди.

— Шунинг учун илм қадрсиз эди-да, оғайни,— дедим. — Осонгина ёқланса ҳақиқий илм бўладими? Илмга умрини бағишлаганлар бугун ҳам игна билан қудуқ қазиб ётибди. Энди замон бошқа. Илгари фақат Москвага борса, бугун жаҳон кезиб келяпти. Талаб ҳам шунга яраша-да.

— Э, йўқ, сармояни ишлатишга дурустроқ одам тополмаяпман. Мабодо сен биронтасини танимайсанми?

— Менга қара,— дедим охири ўзимни тутолмай. — Ўша шўро замонида каталакдай бетон уйда турардинг. Мана, энди данғиллама иморат қурибсан. Пою пиёда қора терга ботиб, ҳансираб юрувдинг. Мана, энди оёғинг остида яп-янги машина. Илминг ҳам, насибанг ҳам тижоратда, бизнесда экан. Илмни давом эттирмоқчи бўлсанг, сени биров институтдан ҳайдовдими, оғайни? Илмда доим ҳам кўшқаватли иморатлар бўлавермайди. Одамда орият ҳам бўлиши керак-да!

Хуллас совуқроқ хайрлашдик. Аммо у мендан ранжигандек кўринса ҳам, ўйланиб қолгани, аччиқ гапларим юрагини жазиллатиб куйдираётгани сезилиб турарди. Нимадир демоқчи бўлди. Айта олмади. Мен унинг орига теккан эдим...

Дўппи — қадимдан ўзбекнинг бошига кўрк, Орият эса қалбига зийнат бўлиб келган. Ўзингиз эсланг: ўша шўро замонларидаги баландпарвоз анжуманларда ўзбекнинг ўзбеклигини жаҳон назарида бошига қўндириб қўйилган дўпписидан бошқа яна нимаси эслатиб турарди? Яна шуниси ҳам борки, шўро йирик анжуманларда бошингга хўжакўрсинга дўппи кийдириб қўйгани билан, қалбингдаги ўзбекона либос — ориятни юлиб олган эди.

Кўпчилик одамгарчилик, бағрикенглик, меҳр-оқибат каби фазилатларни халқимизнинг маънавий тимсоллари, деб билади. Бу, шубҳасиз, тўғри. Аммо, назаримда, халқимиз учун булардан ҳам юксакроқ маънавий тимсол, бор — бу Орият.

Бўлиб ўтган ва ҳозирда рўй бераётган воқеалар моҳиятига шу нуқтаи назардан ёндашилса, Орият ва Орсизлик нималарга олиб келиши мумкинлиги аён бўлади.

Йўқ, мен қуйидаги мулоҳазаларим билан маҳобат қилмоқчи эмасман. Лекин аччиқ бўлса-да, ҳақиқатни айтиш лозим, деб биламан. Ўзингиз мушоҳада қилиб кўринг: ориятли инсон, дейлик, раҳбар "Ўзбеклар иши", "Пахта иши" деб номланган машъум қатағон чанг солиб турганда, "юзлаб тажрибали кадрлар" учун қуллуқ қилиб, ўз халқига мансуб 60 мингга яқин масъул ходимни ишдан бўшатгани ҳақида мақтаниб, кўкрагига урармиди?

Ориятли раҳбар бутун бир халқ бошига тушган кулфатга бир челак қулупнайни сабаб қилиб кўрсатармиди?

Ориятли миллатпарвар зарур пайтида элу юрт юкига елка тутиб бериш, керак бўлса, фаррошлик қилишга ҳам иқрор туриш ўрнига юртидан урра қочиб, бошқалар таҳоратига намоз ўқийдими?

Орияти бўлса, етти ёт бегоналар садақасини кўзига суртиб, ўзи тоғу тошга беркиниб, дийдаси қотган гумроҳлар қўли билан юртига тиғ кўтарадими?

Фақат ориятли инсонгина, ўша вақтнинг ўзида, ҳали шўронинг дами қирқилмаган саксон тўққизинчи йилдаёқ "...рўй берган ҳодисалар учун масъулиятни бутун ўзбек халқи зиммасига юклаш, унга ёппасига ёрлиқлар тақиб қўйиш йўлидаги пала-партиш, мутлақо асоссиз уринишларга рози бўла олмаймиз ва ҳеч қачон рози бўлмаймиз" дея айта олади.

Фақат ориятли инсонгина қамалаётганларнинг аксарияти бегуноҳ эканини, адолатсизлик рўй бераётганини, ташбеҳли қилиб айтганда, ўчоқ совугандан кейин эмас, балки машъум фожиа қозони ҳали биқирлаб қайнаб турган пайтдаёқ айтиб, ҳеч иккиланмай, Кремл юлдузини ёқиб турган энг олий мартабали раҳбарга мурожаат қилишга, Ўзбекистон пахта, пилла, қоракўл, мева-сабзавот эвазига ўрнини қоплайдиган маҳсулот олмаётганини талаб этишга қодир.

Фақат ориятли инсонгина хонадонларни ўт ичида қолдириб, қирпичоқ бўлаётган оломон ичига қўрқмасдан от қўйиб кириб бора олади. Жазаваси қўзиган ғофиллар тўдаси ичига фақат ориятли инсон ёлғиз кириб бориб, рост гапни айта олади.

Фақат ориятли инсон собиқ марказнинг ижозатисиз одамларга уй-жой қуриш, томорқа учун ер ажратиб бера олади.

Фақат ориятли инсонгина ҳали портлаш садоси тинмай, ўша жойнинг ўзида ҳозир бўлиб, матонат билан: "Халқим тинчлигини ҳимоя қилиш учун жонимни беришга тайёрман. Майли, менинг жонимга суиқасд қилсин, оддий одамларда нима гуноҳ? Ўзбекистон фарзандлари — менинг фарзандларим, уларни ҳеч кимга бермаймиз!" дея айта олиши мумкин!

Фақат ориятли халқ кечмиш замондан мерос ва умуман, ҳаётда рўй бериши мумкин бўлган ўткинчи қийинчиликлардан чўчимай, Йўлбошчисига елкадош бўлиб, катта мақсадлар сари дадил қадам қўя олади!

Президент Ислом Каримов "Ўзбек халқининг юксак қадрқиммати, ор-номуси ва шоншарафи унинг ўта меҳрибонлиги ва соф виждонлигига асослангандир" деганида, авлоддан-авлодга ўтиб, халқимиз қонини мусаффо чашмадек поклаб келаётган ўзбекона Ориятни назарда тутганига шак-шубҳа йўқ.

Тарихдан яхши маълумки, Жалолиддин танг аҳволда қолганида, аҳли аёли ёв олдида тиз чўкишдан кўра дарёда ғарқ бўлишни афзал кўрди. Орсиз турмушдан орли ўлим яхши, деган ҳикмат ўша жавонмард инсонлардан қолмаганми?

Сурхондарё, Қашқадарё тарафларда қадим-қадимдан тўйларда кураш тушиш одати бор. Лутфулла полвон билан олишувда Мусурмон полвон ғолиб келса, баковул қўли баланд келган жўмардни майдондан чиқармай туриб ҳайқиради: «Ҳей, кўкрагида ёли бор йигитлар, Лутфулла полвоннинг орига ким чиқади?» Ҳа, айнан шундай, орига ким чиқади дейди бу халқ.

ЭР ЙИГИТ бошига иш тушганда синалар, дейишади. Ўтган йили Сариосиё ва Узун туманига туташ тоғларга бир гуруҳ террорчилар суқилиб кирганда, каттақўрғонлик Сайёржон Саъдинов бир дунё орзулар билан яшаётган, мушфиқ онаси эса келин тушириш, набираларини бағрига босиш ҳавасида эди. Минг афсуски, бу ширин орзулар ушалмади. Сайёржонга мустақил Ватан истиқболи йўлида мардлик жасорати, онасига эса жасур ўғлоннинг волидаи муҳтарамаси бўлиб қолишдек некбин қисмат насиб этди.

Бундай жасорат, фидойилик эл хотирасидан асло ўчмайди.

Ҳайратли жиҳати шундаки, бугун Сайёржоннинг акаси укасининг йўлини танлаб, ўша ҳарбий қисмда хизмат қилаётган экан. Бошқа бир она бунга рози бўлармиди? Бошқа бир йигит бунга журъат этармиди? Ўзбекона Орият деган тилсим, оҳанрабо шу эмасми?

Шундай фикрлар кўнглимдан кечганида доим ҳар бир фуқаронинг миллат қиёфасига, миллатнинг эса мамлакат, Ватан шамойилига таъсири хусусида ўйлайман. Мамлакат ўз қиёфасига эга бўлган тақдирдагина Ватан сифатида яққол намоён бўлар экан, деган ўй хаёлимдан ўтади.

Одам қиёфасини унинг сийрати, либоси, тили белгилаганидек, Ватаннинг ҳам шаклу шамойили мавжуд. Улар рамзларда, тимсолларда акс этади. Давлатнинг давлатлиги тимсолларининг мавжудлигида, ўзига хос эканлигида.

Давлатни давлат, Ватанни Ватан, миллатни миллат сифатида ёрқин намоён этувчи — бу унинг тимсоллари.

Биз бугун давлатимиз тимсоллари — Гербимиз, Мадҳиямиз, Байроғимиз ва Президентлик бошқаруви мавжудлигидан алоҳида ғурур ҳис этамиз.

Биз бугун Ватанимиз тимсоллари — Ўзбекистоннинг Парвардигор ато этган табиий бойликлари, жаҳон харитасидан ўрин олган тоғларию саҳролари, дарёларию қанду асал мевалари, айни замонда шу қутлуғ заминда минглаб йиллардан буён умргузаронлик қилиб келаётган буюк халқимиз яратган тарихий обидалар, осори атиқалар, асрий иморатларга боқиб ҳавасимиз ортади. Улар қаторида замондошларимиз сўнгги ўн йилда барпо этган ҳам шарқона, ҳам замонавий иншоотларни, барча жабҳалардаги янгиланишларни кўриб, яратувчилик нашидасидан кўнглимиз юксалади.

Биз бугун миллатимиз тимсоллари — Она-тилимизга давлат мақоми берилгани, муқаддас динимиз, миллий урф-одатларимиз, анъаналаримиз қайта тиклангани, маънавий меросимиз, миллатимиз шажарасида гавҳардек ярақлаб турган буюк сиймоларимиз яна ҳаёт йўлларида бизга ҳамроҳ ва таянч эканидан фахрланамиз.

Аслида мана шу уч тимсол мамлакатимиз мустақиллигининг яққол ифодасидир. Тўғрироғи, мустақиллик, ҳа, фақат истиқлол туфайли давлат маснадига эга бўлдик, Ватанимизни дунё таниди, миллатимиз жаҳон саҳнига чиқди.

Буларнинг нечоғли аҳамиятга эга эканини англаш учун шўро замонини эслаш кифоя. Ўзбекистон ўз рамзларига эга эдими? Ҳа, гўё эга эди: гербимиз, байроғимиз, мадҳиямиз гўё бор эди. Чунки улар шўро салтанати тимсолларининг бор-йўғи нусхаси, туссиз бир сояси эди. Чунки қарам халқ ўз қадамини бировларнинг қаричи билан ўлчайди, ўзининг миллий анъаналари, қадриятлари, урф-одатларига ўзганинг йўриғи билан қарашга маҳкум бўлади.

Энг муҳими, у замонлар Ўзбекистон "республика" деб аталгани билан давлатнинг мустақил бошқарув идораси йўқ эди. Унинг раҳбарини тиканли симлар орасидаги ҳудуддан ташқарида бирон давлат раҳбар сифатида эътироф ҳам этмасди.

Кези келганда айтиб ўтиш жоиз. 1974 йилда ўзбек ўғлони Руфат Рисқиев жаҳон чемпиони унвонини қўлга киритганида боши узра Ўзбекистон байроғи эмас, Қизил байроқ ҳилпираган, Ўзбекистон мадҳияси эмас, шўро мадҳияси чалинган эди.

Бундан бир неча кун муқаддам Ирландиянинг Белфаст шаҳрида бокс бўйича жаҳон чемпионати бўлиб ўтди. Ўша нуфузли мусобақада ҳамюртимиз Руслан Чагаев энг юқори вазнда олтин медални қўлга киритди. Ғолиб шарафига мустақил Ўзбекистон байроғи юқори кўтарилди. Қадрдон давлатимиз мадҳияси янграб, бутун бокс саройини оёққа турғазганида юраги ҳаприқмаган, кўзларига қувонч ёшлари қуйилмаган бирон одам бўлдимикан?!

Бу икки мисолни қиёслаб, солиштириб бўладими?

Яна мавзуга қайтайлик. Ўша шўро даврида Ўзбекистон Ватан сифатида ўз тимсолларига эга эдими? Географик нуқтаи назардан шундай эди. Лекин халқ Ватан тимсоллари бўлган ўз табиий бойликларини ўзи тасарруф этиш ҳуқуқидан мутлақо маҳрум эмасмиди? Тонна-тонна пахтасию олтини сўраб-нетиб ўтирилмай ташиб кетилгани, эвазига "ўлмас овқат" қабилида арзимас эҳсон қолдирилгани ҳақиқат-ку?

Заҳматкаш меъморлар, ҳунарманд усталарнинг гулдай қўллари билан бино этилган обидаларимиз тўкилиб-нураб қолгани, отхонага айлантирилгани шундоқ кўз ўнгимизда. Бугун тарихий обидалар шодасида маржондек товланиб турган Имом ал-Бухорий мақбарасидан эл-улус қадами кесиб ташланганини кўпчилик яхши эслайди. Москванинг 500 йиллиги нишонланаётган бир пайтда салкам уч минг йиллик тарихга эга Самарқанд ёки Истиқлол йилларида 2500 йиллик тўйлари нишонланган Хива ва Бухоро тарихи, дунё шаҳарсозлик тараққиётига қўшган ҳиссаси ҳақида сўз очиш имкони йўқ эди.

Тарихимиздаги не-не буюк шахслар ўша замонларда ўз кўзимизга олабўжидек кўриниб қолгани рост. Невский жасорати ҳақида сўз кетганда, Жалолиддин Мангуберди қаҳрамонлигини бир қур эслаб қўювчи мард топилмасди. Пётр 1 нинг Европага йўл очгани қулоқларга қўрғошиндай қуйиларди-ю Амир Темурнинг Европаю Русияни мўғул истилосидан халос қилгани, улуғ давлат барпо этгани ва жаҳон тараққиётига беназир ҳисса қўшганини қалб кўзига қора парда тортилган оддий халқ мутлақо билмасди. Анча-мунча билганлар ҳам бу буюк дардларни кўкрагида юрак санчиғидек асрашга маҳкум эди. Бундай мисолларни яна қанчалаб келтириш мумкин.

МИЛЛАТНИНГ маънавий қиёфасини белгиловчи тимсоллар — ота-боболаримизни жаҳон кўз ўнгида жозибали ва улуғ кўрсатган урф-одатлар, анъаналар, қадриятлар оёқости қилинганини абадул-абад унутиб бўлмайди.

Гап шундаки, давлат тимсоллари жаҳонда эътироф этилсагина давлат мустақилдир. Ватан тимсоллари мавжуд бўлгандагина Ватан озоддир. Миллат тимсоллари ҳаёт бўлсагина миллат эркиндир!

Тимсоллар йўлчи юлдуз каби инсоннинг ҳаёт йўлларини ёритиб туради. Тимсоллар инсон шахс сифатида камол топиши учун куч-қувват бағишлайди, ғururини, ориятини уйғотади, бошқалар олдида елкангни қисмасдан, қаддингни тик тутиб юришингга руҳ ва мадад беради: бу менинг Гербим. Бу менинг Мадҳиям. Бу менинг Байроғим. Бу менинг Президентим. Бу менинг аждодим. Бу менинг боболарим тиклаган иморат. Бу биз — Мустақил Ватан фарзандлари барпо этган иншоот. Бу менинг тилим. Бу менинг элим. Бу менинг дўппим. Бу менинг ориятим. Бу менинг тупроғим. Ўзбекистон — бу менинг Ватаним!

Саъдулла ҲАКИМ (ЎзА).

Мустақиллик иншоотлари

Саломатлик мажмуи

Мустақиллик нима берди? Бу савол зиёлию оддий меҳнаткашнинг кўнглию тилига тез-тез қалқиши табиий ҳол.

У элга эрк жомини тутқазди. Кўнгиллар хотиржамлик аталмиш тиниқ булоқлардан сув ичди. Ҳазрати меҳнат тириклик дунёсининг боғи Эрами саналмиш фаровонлик қасрига олтин калит бўлди.

Буни ўша зиёли ҳам, ўша оддий меҳнаткаш ҳам эндиликда юрак тубидан ҳис қилади.

Гулистон шаҳри 5-6 йил муқаддам чавкар отни кишнатадиган чивинлар макони эди. Бу йил мактабнинг биринчи синфига бораётган гулистонлик болакайга у туғилган йиллари шаҳар ўртасида қамишзор бор эди, дейилса, «алдаяпсиз» дея кулади.

Юзлаб дўконлар, ўнлаб чойхонаю қаҳвахоналар, кўплаб йўл ва йўлаклар, ўйингоҳлару хиёбонлар, турар жой биноларию сиҳатгоҳлар бунёд этилдики, у нафақат болакайлар, балки катталарнинг ҳам ақлини шошириб қўймоқда.

Бу мислсиз ўзгаришу гўзалликнинг дояси ўша, сизу биз истиқлол дея атаган, мустақиллик дея ном берган давр нафасидир.

Яқинда шаҳарда яна бир муҳташам бино фойдаланишга топширилди. Эндиликда бу ерда уруш ва меҳнат фахрийлари, оналар ва болалар ўз саломатликларини тиклашади. «Соғломлаштириш мажмуи» деб ном олган бу шифохонанинг бир кунда 350 нафар кишига хизмат кўрсатадиган 2 та поликлиникаси, 100 ўринли 4 та даволаш бўлими, 6 гектарлик боғи, 1 гектарлик сабзавот ва полиз экинлари етиштирувчи хўжалиги бор.

Шифохона 2,8 миллион АҚШ доллари миқдоридаги Финляндия тиббиёт асбоб-

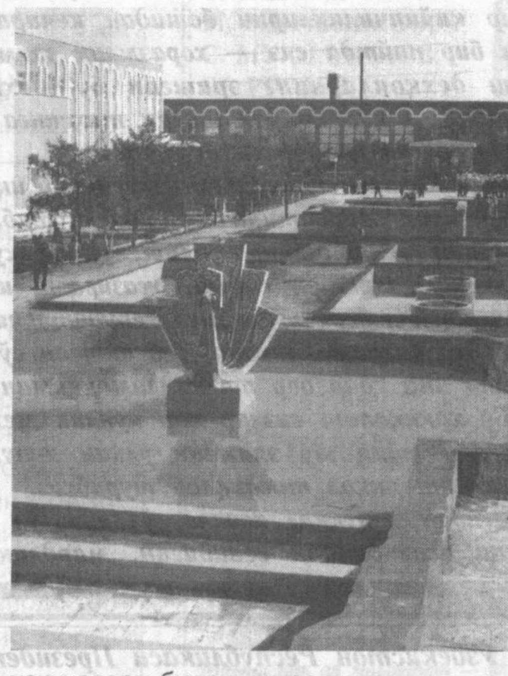

ускуналари билан жиҳозланган.

Мажмуада энг иқтидорли шифокорлар меҳнат қилишмоқда. Сўз йўқ, бу меҳрли инсонларнинг енгил қўлларидан юзлаб беморлар шифо топажакдир.

Алиқул ХОНИМҚУЛОВ.

НИТРОН ТОЛАСИ — КОНИ ФОЙДА

Нитрон сунъий толаси "Навоийазот" ишлаб чиқариш бирлашмасига четдан сармоя олиб келишда кони фойда бўлмоқда. Қарийб минг киши ишлайдиган "Нитрон" заводида ҳар куни 45 тоннагача хомашё ишлаб чиқарилмоқда. Ўтган йили бу маҳсулот Туркия, Покистон, Ҳиндистон, Венгрия, Миср мамлакатларига жўнатилган бўлса, эндиликда улар қаторига Эрон ва Россия ҳам қўшилди. Ҳар ойда хорижга 750-800 тонна турли гиламлар, пояндозлар, енгил машина ғилофлари учун асқотадиган ноёб калава жўнатиляпти. Жорий йилда корхона ишчилари 400 минг тонна сунъий тола тайёрлаб, 80 фоизини хорижга сотишни ният қилган.

Ёрқул УМАР, ЎзА мухбири.

ҲАРАКАТ ДАСТУРИ ИШЛАБ ЧИҚИЛДИ

Тошкентда Хотин-қизлар ҳуқуқлари камситилишининг барча шаклларига барҳам бериш тўғрисидаги конвенция бўйича БМТ Қўмитасининг тавсияларини бажариш юзасидан Миллий ҳаракат дастурини ишлаб чиқишга бағишланган семинар бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосари, республика Хотин-қизлар қўмитаси раиси Д.Ғуломова бошқарган ушбу анжуманда Олий Мажлис депутатлари, Инсон ҳуқуқлари бўйича Олий Мажлис вакили (Омбудсман), давлат идоралари, Халқ таълими, Соғлиқни сақлаш, Олий ва ўрта махсус таълим, Меҳнат ва ижтимоий таъминот вазирликлари вакиллари, ҳуқуқ-тартибот идоралари раҳбарлари, нодавлат ташкилотлари етакчилари, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Шуни таъкидлаш жоизки, 2000 йил ноябр ойида пойтахтимизда "Хотин-қизлар ҳуқуқлари камситилишининг барча шаклларига барҳам бериш тўғрисида конвенция (CEDAW): уни амалга ошириш, мониторинг ўтказиш ва сарҳисоб қилиш" мавзуида халқаро анжуман бўлиб ўтган эди. Унда тегишли вазирлик ва идоралар, нодавлат ташкилотлари вакиллари билан бирга халқаро экспертлар — БМТнинг CEDAW бўйича Қўмитаси аъзолари иштирок этган эди. 2001 йилнинг 25-30 январ кунлари эса Нью-Йоркда, БМТнинг штаб-квартирасида, Хотин-қизлар ҳуқуқлари камситилишининг барча шаклларига барҳам бериш бўйича қўмитасида ушбу Конвенциянинг мамлакатимизда бажарилиши юзасидан Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг бирламчи ҳисоботи тақдим этилган эди. Шуни айтиш жоизки, республикамиз делегацияси аъзолари ҳисобот тақдимотини муваффақиятли ўтказиб, қўмита аъзоларининг 200 га яқин саволига батафсил жавоб беришди.

БМТнинг Хотин-қизлар ҳуқуқлари камситилишининг барча шаклларига барҳам бериш бўйича қўмитаси тақдим этилган маърузани ҳар томонлама ўрганиб чиқиб, мамлакатимиз ҳукуматининг бирламчи ҳисоботига ўзининг якуний шарҳларини йўллади.

Мазкур анжуманда ана шу якуний шарҳлар асосида БМТнинг ушбу қўмитаси йўллаган тавсияларни амалга ошириш юзасидан 2001-2005 йилларга мўлжалланган Миллий ҳаракат дастури ишлаб чиқилди. Унда 6 та асосий устувор йўналиш белгиланган. Булар — Конвенциянинг хотин-қизларнинг имкониятларини кенгайтиришга доир талабларини амалга ошириш; уларнинг иқтисодиёт соҳасидаги имкониятларини кенгайтириш; хотин-қизлар соғлиғини мустаҳкамлаш ва уларнинг ижтимоий муҳофазасини таъминлаш; хотин-қизларга нисбатан зўравонликни бартараф этиш; қишлоқ хотин-қизлари орасида иш билан бандликни таъминлаш; оммавий ахборот воситаларида хотин-қизлар мавзусини ёритишдан иборат.

Хотин-қизлар ҳуқуқлари камситилишининг барча шаклларига барҳам бериш тўғрисидаги конвенция бўйича БМТ Қўмитасининг тавсияларини бажариш юзасидан яратилган Миллий ҳаракат дастуридан кўзланган мақсад — 2005 йилгача хотин-қизлар аҳволини яхшилаш борасида кескин бурилишга эришишдан иборат. Миллий ҳаракат дастури эркаклар ва аёллар ўртасида амалда тенг ҳуқуқлиликка эришиш, хотин-қизлар имкониятларини кенгайтириш, аёллар муаммоларини ҳал этишнинг қонунчилик ва меъёрий пойдеворини ривожлантириш учун қулай муҳит яратиш имконини беради.

Дилбар ИБРОҲИМОВА. (ЎзА).

Оролбўйининг «яшил белбоғи»

Ўрмонлар инсон саломатлиги, атроф-муҳит мусаффолигини таъминлашда муҳим ўрин тутади. Қувончлиси, юртимизда яшил майдонларни кенгайтиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Жумладан, ҳар йили қирқ минг гектардан кўпроқ янги ўрмонлар барпо этилаётир. Сийраклашган ўрмонларни тўлдириш ишлари амалга оширилмоқда. Ҳудудларда кўкаламзорлаштириш ва иҳотазорлар барпо этиш учун 30-35 миллион туп кўчат етиштирилмоқда.

Оролбўйидаги экологик вазиятни барқарорлаштиришда денгизнинг қуриган қисмида ўрмонзорлар вужудга келтириш, айниқса, катта аҳамиятга эга. Шу мақсадда ҳар йили йигирма гектарга яқин "яшил белбоғ" яратилмоқда. Кейинги йилларда ана шу йўл билан қарийб 150 гектарлик ўрмон барпо этилди.

Баҳор ХИДИРОВА (ЎзА).

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига сайловлар давом этмоқда

«Тикланиш маҳалладан бошланади»

«Сизнинг партиянгиз фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ёки уларнинг маслаҳатчилари сайловида ўз манфаатлари бор, деб ҳисоблайдими? Агар бор бўлса, у қандай кўринишда намоён бўлмоқда?» Ушбу саволга «Фидокорлар» миллий демократик партияси ҳамда «Миллий тикланиш» демократик партиясининг вакиллари жавоб қайтаришди.

Ахтам ТУРСУНОВ, «Фидокорлар» миллий демократик партиясининг раиси:

— Маҳалла шарқона демократиянинг ўзига хос ёрқин тимсолидир. Мамлакатимизда амалга оширилаётган жамият ҳаётининг барча соҳаларини эркинлаштириш йўли эса энг муҳим бўғин сифатида уларнинг фаолиятини кучайтиришни тақозо этмоқда. Чунки ўтказилаётган ислоҳотлар кўламини кенгайтириш ва улардан кўзланган мақсадга жадалроқ эришишда ўзини ўзи бошқариш органларининг фаоллигини ошириш фуқароларнинг жамиятни бошқарувдаги кенг иштирокини таъминлайди.

Бизнинг партиямиз ана шундан келиб чиқиб, шаҳарча, қишлоқ, овул ва маҳалла фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) ҳамда уларнинг маслаҳатчилари сайловига алоҳида эътибор билан қараётир ва бу жараёнга ўз аъзолари, шунингдек, хайрихоҳлар орқали таъсир ўтказишга ҳаракат қилаётир. Зотан, «Фидокорлар», миллий демократик партияси кучли давлатдан кучли фуқаролик жамиятига ўтиш сари қўйилган ҳар бир қадам, ҳокимият ваколатларининг муайян қисмини нодавлат, жамоат ташкилотлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари зиммасига ўтказилишини демократик қадриятлар тантанасининг ёрқин ифодаси, деб билади ва шу йўлда изчил иш олиб бормоқда.

Партиямизнинг, хусусан, Олий Мажлисдаги фракцияси ва маҳаллий вакиллик органларидаги депутатлик гуруҳлари аъзолари мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги бу муҳим воқеа — сайлов компаниясида фаол иштирок этаётганлиги боиси ҳам шунда. Иш режамиздаги дастлабки вазифа партиямиз аъзоларининг ҳар бир маҳалла, ҳар бир сайлов округидаги таъсир доирасини кенгайтириш бўлса, ҳар бир фуқаролар йиғини қошида бошланғич ташкилотга эга бўлиш эса иккинчи навбатдаги вазифамиздир. Шу зайл муносиб истиқбол эгаларини камол топтиришга ўз улушимизни қўша бориб, «оила-боғча-мактаб-маҳалла» бўғинида ҳам тарбия узвийлигини таъминлаш учун курашмоқдамиз. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари раислигига катта ҳаётий тажрибага эга бўлган, тадбиркор, обрўли, ташаббускор, билимдон ва ҳалол кишиларнинг сайланишига эришиш дастуримиздаги, иш режамиздаги вазифаларни бажариш йўлида муҳим қадам бўлиб қолиши шубҳасиздир.

Иброҳим ҒАФУРОВ, Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партиясининг раиси:

— Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тимсолида миллий жамиятимизда ғоятда чуқур демократик ташкилот майдонга келди. У маҳаллий аҳамиятга молик, аҳолининг кундалик ҳаёти, турмуши билан боғлиқ барча масалаларни миллий ривожланишнинг тадрижий хусусиятларидан келиб чиқиб, миллий маънавий, ахлоқий қадриятлар, анъаналарни ҳисобга олган ҳолда, мустақил тарзда ҳал қилади. Қонунда йиғинларнинг мустақил ҳолда фаолият юритишига алоҳида урғу берилади.

Қаердаки жамиятни қуриш, бошқариш, аҳолининг кўп қиррали, кўп йўналишли манфаатлари ҳамда эҳтиёжларини қондириш йўлида теран демократизмга асосланган иш, фаолият борар экан, булар бари бизнинг «Миллий тикланиш» демократик партиямизга ҳам ҳар томонлама дахлдордир.

Чунки сайлов бор ерда, албатта, сиёсат ҳам бор. Сайлов бор ерда, ҳеч шубҳасиз, сиёсий партиялар ҳам бор. Шу маънода, фуқаролар йиғинларига ўтадиган сайловлардан сиёсий партиялар ва жумладан, «Миллий тикланиш» демократик партияси ўта манфаатдордир. Булар биз орзу қилган, дастуримизнинг асл мағзи-маъносида турган ижтимоий ҳодисалар, партиямизнинг манфаати фуқаро йиғинларига бизнинг ташкилотимиз аъзолари, фаоллари ёки хайрихоҳ-тарафдорлари раис, маслаҳатчи, кенгаш аъзоси сифатида сайланишларидагина эмас. Биз бу сайлов жараёнларини миллий тикланиш жараёнлари, деб оламиз. Моҳиятан олганда ўзи шундай. Биз миллий тикланиш ғояларини кўтариб чиқадиган, сиёсий-ижтимоий-ахлоқий-маданий қадриятларнинг равнақ олиши учун интиладиган, буни ҳар қандай фаолиятининг мазмуни деб биладиган партия сифатида фуқаролар йиғинларида замонамизнинг энг илғор, билимдон, маълумотли, тадбирли, эл-юрт ўртасида оқу қорани яхши таниган, маҳалла орқали мамлакат ва миллат иши учун қайғурадиган, бунга мустаҳкам, собит турадиган кишилар иш юритишларини истаймиз. Улар миллий тикланишимизнинг ибтидосида турмасалар, ким туради?

Фуқаролар йиғинларига қонун бўйича кенг миқёсдаги ваколатлар берилган. Ҳозирда маҳалла, қишлоқ, овул, шаҳарчалар ҳаётининг бирор томони йўққи, бу ваколатлардан четда бўлсин.

Шулар баробарида, бизнинг эътиқодимизча, халқ ҳаётида тикланишлар маҳалладан бошланади. Фуқаролар йиғинлари фаолиятини, шу маънода, демократиянинг халқона дорилфунуни, дейиш мумкин.

Биз фуқаролар йиғинлари фаолиятида ўз муносиб ҳиссамиз бўлишини, сиёсий партия сифатида уларда ўз мустаҳкам ўрнимизни топишни истаймиз. Шу йўлда яқиндан ҳамкорлик қиламиз.

«Халқ сўзи» мухбирлари Исмат ХЎДОЁРОВ, Абдурасул САТТОРОВ тайёрлади.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясида Фан-техника давлат қўмитаси ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан ҳамкорликда Ватанимиз мустақиллигининг ўн йиллигига бағишлаб "Ўзбекистон фани: ўтмиш, бугун, келажак" мавзуида ўтказилган илмий-амалий анжуман якунланди.

Фан миллат манфаатига хизмат қилади

Тадбир иштирокчилари ўз маърузаларида таъкидлаганидек, ҳар бир давлатнинг куч-қудрати, салоҳияти унинг илм-фани қай даражада ривож топгани билан белгиланади. Кўҳна цивилизацияга бешик бўлган, фан ва маданият асрлар давомида гуллаб-яшнаган заминимиз башарият тараққиётида ўзига хос ўрин тутади.

Ҳукуматимиз томонидан иқтисодий-ижтимоий тараққиётимизнинг устувор соҳаларидан бири сифатида қаралаётган илм-фан ривожига истиқлол йилларида катта эътибор билан қаралмоқда. Олимларнинг турли нуфузли хорижий илмий марказлар ва университетларда тадқиқотлар олиб бориши, тажриба алмашиши, малака ошириши ва илмий-техникавий ҳамкорлик қилиши учун улкан имкониятлар яратиб берилмоқда. Фанлар академияси тасарруфидаги институтлар илғор давлатларнинг халқаро грантлари орқали фаннинг энг ривожланган йўналишлари бўйича илмий изланишлар олиб бормоқда. Бунинг натижаси ўлароқ, юртимизда илм-фан соҳасида катта ютуқларга эришилаяпти. Айниқса, математика, физика, кимё, биология каби соҳалардаги тадқиқотларга нафақат юртимизда, балки хорижда ҳам қизиқиш ўсиб бормоқда. Ғалдаги вазифа эса хорижий тажрибани илмий жараёнларга кенг жалб этиш, экспорт салоҳиятини кучайтирувчи технологияга ва илмий ишланмаларни яратиш, уларни тезроқ ишлаб чиқаришга жорий қилишдан иборат.

Анжуманда юртимизда фундаментал тадқиқотларнинг долзарб йўналишлари, ўзбек давлатчилигининг илмий асослари, энергетика муаммоларини ҳал этишда фаннинг ўрни, қишлоқ хўжалигида ривожланишни таъминлашда фан-техника имкониятларидан самарали фойдаланиш, экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилишнинг илмий асосларига оид масалалар атрофлича муҳокама этилди. Шу билан бирга, мамлакатимизда демография жараёнларини тадқиқ этиш, соғлиқни сақлаш соҳасида муаммоларни ҳал этиш йўллари, замонавий ахборот технологиялари ва нефт-газ соҳаларини ривожлантиришнинг истиқболдаги йўналишларига оид режалар белгилаб олинди.

Назокат УСМОНОВА,
ЎзА мухбири.

Эъзоз

ЭГИЛГАНГА ЭГИЛАМАН...

ИНСОН табиатан эзгуликка мойил. Ҳаётнинг оғир сўқмоқларидан ўзига ризқ-рўз, бахт-саодат излаб ҳамиша олға интилади. Фалакнинг гардиши нотекис: кеча осмонда эдинг, ерга тушасан, пастда юрган эдинг, қарабсанки, бахтинг чопиб амал курсисига минасан. Бобокалонларимиз демишлар: «Мансаб курсисига ўтирганингда, одамларга кўпроқ яхшилик қил, саховатли бўл, кейин лавозимдан кетгач, инсонларга қилган яхшиликларинг, саховатли ишларинг ўзингга қайтади, амал кетади, лекин одамларга қилган яхшилигинг қолади».

Мен қаламга олаётган инсон Зиёд Есенбоев — худди ана шундай саховатпеша, кўп одамларнинг ҳожатини чиқарган олийжаноб инсонлардан бири. Унинг қаёт йўли матбуотимиз тарихи билан чамбарчас боғланиб кетган. Мен 1949 йилда «Ўзбекистон овози» (ўша пайтда «Қизил Ўзбекистон»)га адабий ходим бўлиб ишга келганимда, Зиёд Исломович масъул котиб эди.

У даврда газеталар ҳозиргидек техник имкониятларга эга эмасди. Журналистлар қийин шароитларда ишлар, оммавий ахборот воситалари ҳали эркин, мустақил эмасди, «марказ»дан келадиган расмий материаллар кўп бўлганлиги боисидан баъзан тонготгарча ишлашга тўғри келарди.

Шундай тиғиз шароитларда ҳам Зиёд ака босиқлик билан, шошилмасдан, эрталабдан бери ишлаб чарчаган одамларнинг кўнглини кўтариб, бирини ака, бирини ука, деб ишга солиб юборар, қандай қилиб бўлмасин, газетанинг бехато, кўркам чиқишига эришарди. Ҳа, унинг қаёти ана шундай машаққатли йўллардан бошланган. Ўз меҳнати, жонкуярлиги, энг муҳими, одамлар дилига йўл топа билиши туфайли Зиёд ака матбуот оламида обрў-эътибор қозонди.

1954 йилда бу даргоҳдан янги ташкил этилган пойтахт вилоят газетаси — «Тошкент ҳақиқати»га бош муҳаррир бўлиб ўтди. Унинг меҳнатсеварлиги, ташкилотчилиги туфайли ҳамма ҳавас қиладиган янги газета туғилди. Бу газета янги-янги ҳаётий масалалар, ҳодиса-воқеалар, муаммоларни кўтариб чиқди. Республикадаги ман-ман деган нашрлар билан бемалол беллаша оладиган бўлди.

Зиёд Исломовичнинг ўзига хос ташкилотчилик фазилати уни яна янги ишларга чорлади. Кейин ижодий камолоти бошланган даргоҳ газета — «Ўзбекистон овози»га бош муҳаррир этиб тайинланди.

Уша йиллар ҳамон менинг ёдимда. Тиниб-тинчимас, бош муҳаррир сифатида редакцион, публицистик мақолалар, бош мақолалари эл оғзига тушди. Ёшларга ўрнак бўлардим бағри кенглик, меҳр-оқибатлилик, вақти келганда қаттиққўллик сифатлари журналистларнинг бутун бир авлодини тарбиялаб вояга етказишга, уларни камолот, истиқбол сари етаклашга хизмат қилди.

Замон талаблари асосида республикамизда Давлат матбуот қўмитаси ташкил этиладиган бўлди. Бу вазифани кимга топшириш керак? «Тошкент ҳақиқати»нинг оёққа турғизган, отахон газетада катта ташкилотчилик билан ишлаётган, матбуот ишини яхши биладиган камарбаста Зиёд Исломовичдек одам бу ишга керак эди. Янги қўмитани ҳам маромида ташкил этди, оёққа турғазди. Янги-янги замонавий босмахоналар қуриш, уларни техник жиҳозлар билан таъминлаш, сифатли китоблар чиқаришни йўлга қўйиш — буларнинг барчаси янги қўмита зиммасига топширилган эди. Бир вақтнинг ўзида Ўзбекистон Журналистлар уюшмасига раислик қилди. Фахрийликка чиққандан кейин ҳам тиниб-тинчимади, шу кунга қадар «Ўзбекистон матбуоти» журналини чиқариб турибди.

Қарангки, шунча йил давомида матбуот соҳасида садоқат, жонкуярлик ва обрў-эътибор билан ишлаш ҳар кимга ҳам насиб этавермайди. Боиси, Зиёд ака ўша лавозимларда ишлаган чоғларида сидқидилдан меҳнат қилди. Кўп одамларга яхшилик қилди, саховатли ишларга қўл урди.

Елимда, Тошкент зилзиласи юракларни титратган йиллар. Илоҳсиз қолган журналистлар, матбаачилар уйларини таъмир қилиш, етишмовчиликларга ёрдам бериш учун собиқ Иттифоқ Журналистлар уюшмасидан катта маблағ ажратишга эришди. Ўзбекистон матбуот ходимларининг фарзандларини оромгоҳларда уч ойдан ортиқ дам олишини ташкил этишда ҳам Зиёд аканинг жонбозлиги бисёр бўлди. Шу сабабли ҳозирги кунда ҳам қайси бир йиғинда, ё тадбирда Зиёд Исломович пайдо бўлиб қолса, унинг шогирдлари ундан яхшилик, саховат кўрган кишилар югуриб келиб: «Зиёд ака, яхшимисиз? Зиёд ака, ҳали ҳам ўшандайсиз», деб иззат-икром этишади, бир қўлини олиб, бағирларига босишади.

Зиёд Исломович фашизмга қарши уруш қатнашчиси. Истиқлолимиз даврида ҳам ҳалол, фидокорона меҳнатлари учун «Эл-юрт ҳурмати» ордени ва медаллар билан мукофотланган.

Бир донишманддан сўрабдилар: «Ака яқинми, ё дўст?». Шунда у: «Агар акаинг дўст бўлса, дўстинг акаинг бўлса», — деб жавоб берибди. Биз Зиёд ака билан 1949 йилдан буён бир даргоҳда ишлаб, бир умр қадрдон дўст, ака-ука бўлиб қолдик. Яхши одамларга эргашиб, саховатдан, садоқатдан, меҳр-оқибатдан дарс олдим.

Тоталитар даврда раҳбар лавозимларида ишлаш қанчалик мураккаблигини ҳис этгаммиз. Арзимаган хато, йўл қўйилган камчилик учун бошимизда тегирмон тоши юргизишарди. Ғаразгўйлар устимиздан имзосиз хатлар ёзиб, туҳматга учраган вақтларимиз ҳам бўлган. Ҳатто Зиёд Исломовичнинг оддийгина уйини ер қимирлаган йили таъмирлаганлиги учун «нокамтарлик қилди» деб имзосиз хат тушганди. Анча вақтгача Зиёд ака марказқўмга «тушунтириш хати» ёзиб юрган. Лекин ҳалол, покиза инсон, элюртга садоқат, дўстона меҳр-оқибат оғир дамларда бир-биримизга суяниб, дўст-қадрдонлашиб ишлаганлигимиз туфайли ўша балолардан эсон-омон чиқиб кетганмиз.

Биз, Зиёд Исломовичнинг шижоатига, меҳр-оқибатлиликларига, одамохунлигига қойил қоламиз. Баъзан кечқурунлари қўнғироқ қилиб қолардилар: «Ёдингдан чиқмадими, эрта тонгда фалончининг хотира маросимига боришимиз керак-а, машинанг бўлмаса олиб кетаман. Ав-вал Ғафур Ғиёсовични, кейин Убайдулла Ёқубовични олиб, сеникига ўтамиз».

Зиёд аканинг хонадонларига борганингизда, сизни аввал тўппа-тўғри ўзларининг уй-музейларига олиб киради. Унда Ўзбекистон журналистикаси тарихига оид жуда кўп суратлар, хужжатлар бор, ҳатто машҳур журналистларнинг магнит тасмасига ёзиб қўйилган овозлари ҳам сақланган. Барчаси бежирим, жой-жойига эҳтиётлаб сақлаб қўйилган. Кейин бизни музей ёнидаги кенг хонага таклиф этади. Катта стол, оппоқ дастурхонлар ёзилган. Уй бекаси, қамимиз учун қадрдон бўлиб кеттан онахон Тозагул аямиз, ҳар галгидек, бизни очиқ чеҳра билан кутиб олади. Ҳа, Зиёд ака дунёдаги энг бахтли инсон деймаш ўзимга ўзим. Чунки Тозагул аядек ажойиб, меҳрибон, ўта садоқатли аёл мушкул дамларда Зиёд аканинг яқин маслахатчиси, ажойиб ўғил-қизларни оқ ювиб, оқ тараган меҳр-шафқатли аёл. Устозининг обрў-эътиборию ҳамиша башанг кийиниб, дадил юриши ана шу аёлнинг меҳридан бўлса ажаб эмас. Дунёда Тозагул опадек аёллар бор экан, дунё тинч, осойишта, оилада барака, тўкинлик бўлади.

Зиёд ака стол чеккасида ўтириб фотихага қўл очади:

— Қани, тинчлик, омонлик бўлсин, мана ўша уй, ўша дастурхон, ҳаётдан норози бўладиган жойимиз йўқ. Қирғизларда бир мақол бор: «Кишининг руҳи тушса, оти ҳам чопмайди», деган. Менинг руҳим тетик, менинг одатимни яхши биласизлар. Эгилганга эгиламан, ғўддайганга яхшилаб жавобини бераман, бировдан қарзим йўқ, менга болаларим, қатор-қатор невараларим. Худога шукур, бугун ҳам эл-юрт олдида юзимиз ёруғ. Бундан ортиқ бахт оламда борми?

Ҳа, Зиёд ака ана шундай олижаноб инсон. У Қибрайда, Дўрмон қишлоғида туғилган, асли қирғиз фарзанди, аммо ўзбекнинг ўғлони, умр бўйи элим деб, юртим деб яшади, ҳалол меҳнат қилди.

Уни ҳамма билади, у барчани танийди. Машҳур ва маълум Отахонимизни муборак саксон ёшлари билан чин дилдан қутлаймиз.

Мақсуд ҚОРИЕВ.

ЁШ МУТАХАССИСГА ТАЛАБГОР БОРМИ?

Ҳар йили мамлакатимиз олий ўқув юртларини минглаб ёшлар битиради. Уларнинг айримлари осонгина иш топса, бошқалари бу масалада турли мушкулотларга дуч келади.

Қарши муҳандислик-иқтисодиёт институтида бўлиб ўтган тадбир ана шу долзарб масалага бағишланди. Унда бу йил институтни давлат гранти асосида битираётган 239 мутахассиснинг ишга жойлаштирилиши масаласи муҳокама этилди.

Тадбирга таклиф этилган бир қанча йирик корхона ва ташкилот вакиллари битирувчиларни ишга таклиф қилишини билдирди. Институт маъмурияти эса ёш мутахассислар тўғрисидаги барча зарур маълумотларни жамлаб, вилоятдаги корхона ва ташкилот раҳбарларига тақдим этди. Ўзаро шартномалар имзоланди. Олий ўқув юртлари билан корхона ва ташкилотлар ўртасидаги бундай ҳамкорлик яхши натижалар бериши, кадрлар тайёрлаш миллий дастурида ҳам бу ҳақда алоҳида таъкидланганлиги эътироф этилди. Тадбир иштирокчилари ёш мутахассисларни ишга жойлаштириш, уларнинг жамоа билан тез орада тил топиб кетишлари учун зарур шарт-шароитлар яратиш борасида ўз таклиф-мулоҳазаларини билдирдилар.

А.ТАЙПАТОВ,
ЎзА мухбири.

НПЦ "ТС-Технология"

Маҳсулияти чекланган жамият шаклидаги "ТС-Технология" илмий-ишлаб чиқариш маркази сармоялар бозорига облигацияларини чиқаради.

- Облигациялар номинал қиймати 1 млн. сўмга тенг.
- Облигацияларнинг бозорда айланиш муддати 3 йилгача.
- 20 фоиздан кам бўлмаган кафолатланган йиллик тўловлар.

"ТС-Технология" компанияси компьютерлар технологияси бозорида беш йилдан ортиқ вақтдан буён фаолият юритмоқда ва ишончли ҳамкор сифатида ўзини намоён этди.

1 ва 2-эмиссиялар облигацияларини муваффақиятли тўланди.

3-эмиссия 24.05.2001 йил RU303H0005T8 сони билан Қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш марказини Самарқанд бўлимида рўйхатдан ўтказилган.

Банк "Барака" ЎАК, "Ипак Йўли" ШК, "Алп жамоа банк" ХО АТБ, ... "ТС-Технология" облигацияларини бу ишончли кафолат ва доимий даромадир!

Бизнинг манзил: 703045, Самарқанд шаҳри, Амир Темур кўчаси, 222-уй. Тел.: (3662) 220954, 222475. E-mail: tst@tstech.uz

4366

Биринчи даражали

МЕБЕЛЬ «MAKSIMA» САЛОНИ

Бевосита Италия ва Польша туркум мебеллар тўплами.

Каталоглар асосида буюртмалар қабул қилинади.

Товар сертификатлаштирилган

Элтиб бериш ва йиғиш — бепул.

Манзилимиз: Фурқат кўчаси, 5 — «MAKSIMA» мебель салони.

Тел. (371) 144-27-15.

Навоий кўч. Халқлар дўстлиги кўчаси. Цирк. "Ўзбекозиқовқат" ... ресторани

«SITASH»нинг информацион ёрдами. Тел. 120-09-09

4297

9-СОН ТОШКЕНТ ШИНАТИКЛАШ ҲИССАДОРЛИК ЖАМИЯТИ

Манзил: Тошкент, Дадабоев кўчаси, 52-уй.

Телефонлар: 48-55-87, 48-55-89.

БАРЧА ТУРДАГИ ЕНГИЛ ВА ЮК АВТОМОБИЛЬ ШИНАЛАРИНИ ЯНГИ ТЕХНОЛОГИК ЖАРАЁН АСОСИДА ҚАЙТА ТАЪМИРЛАБ БЕРИШ УЧУН ЧЕКЛАНМАГАН МИҚДОРДА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

Қайта таъмирланган автошиналарнинг йўл босиши янги шиналарга нисбатан 65-70 фоизни ташкил қилиб, нархи эса 30-45 фоиз қимматига тўғри келади.

Шунингдек, завод автомобиллар учун резина-техника маҳсулотлари ишлаб чиқаради.

Сифати кафолатланади.

ЧЕКЛАНМАГАН МИҚДОРДА РЕЗИНА ХОМАШЁСИ СОТИЛАДИ.

4309

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

қимматли қоғозлар бозорида

«ЗАМОНАВИЙ МУЛКДОР»

деган янги банк маҳсулотини

ТАКЛИФ ЭТАДИ.

Энди қимматли қоғозларни харид қилиш ёки сотиш учун Тошкент биржасига келиш шарт эмас. Битимни турар жойда — Миллий банкнинг ўзингизга яқин бўлган филиали ёки бўлимида амалга оширишингиз ва унинг сифатли ижро этилишига қатъий ишонч ҳосил қилишингиз мумкин.

«Ўзмиллийбанк» бўлим ва филиалларида қимматли қоғозларни сотиб олиш, сотиш учун буюртманомалар қабул қиладиган пунктлар

Тошкент шаҳри бўйича
1. Тошкент шаҳар бўлими, 700015, Тошкент ш., Ғафур Ғулом кўчаси, 1, тел. 144-35-34.
2. Бош операция бўлими, 700060, Тошкент ш., Гоголь кўчаси, 95, тел. 132-04-07.
3. Академия бўлими, 700143, Тошкент ш., Ф.Хўжаев кўчаси, 31, тел.: 162-07-66, 162-01-92.
4. Юнусобод филиали, Тошкент ш., «Юнусобод» мавзеси, 11-даҳа, 32-уй, тел.: 125-59-91, 125-06-76.
5. Ҳамза филиали, Тошкент ш., Элбек кўчаси, 28, тел. 96-02-18.
6. Сирғали филиали, Тошкент ш., «Сирғали-6» мавзеси, тел. 51-68-66.
7. Яккасарой филиали, Тошкент ш., Бобур кўчаси, 85, тел.: 152-11-65, 152-11-60.
8. Миробод филиали, Тошкент ш., Банокатий кўчаси, 165, тел.: 93-01-52, 93-17-80.
9. Собир Раҳимов филиали, Тошкент ш., Калонов кўчаси, 54, тел. 29-94-14.
10. Шайхонтоҳур филиали, Тошкент ш., «Эски жўва» бозори майдони, тел. 49-43-52.
11. Мирзо Улуғбек филиали, Тошкент ш., Пушкин кўчаси, 66, тел. 68-19-17.
12. «Саёҳат» бўлими Чилонзор филиали, Тошкент ш., «Халқлар дўстлиги» кўчаси, 28, тел. 79-77-36.
13. Акмал Икромов филиали, Тошкент ш., Фарҳод кўчаси, 54, тел. 74-08-93.
14. Бектемир филиали, Тошкент ш., Х.Бойқаро кўчаси, 15, тел. 195-07-14.

Вилоятлар бўйича
15. Андижон бўлими, Андижон ш., Алишер Навоий шоҳкўчаси, 39, тел.: 24-68-97, 24-09-81.
16. Бухоро бўлими, 705018, Бухоро ш., Муҳаммад Иқбол кў., 3, тел. 3-67-13.
17. Жиззах бўлими, 708000, Жиззах ш., Ш.Рашидов шоҳкўчаси, 39, тел. 3-15-37.
18. Қарши бўлими, 730000, Қарши ш., «Ўзбекистон» кўчаси, 219, тел. 3-72-12.
19. Навоий бўлими, 706800, Навоий ш., Ибн Сино кўчаси, 14, тел. 3-54-47.
20. Наманган бўлими, 716033, Наманган ш., Н.Наманганий кўчаси, 10, тел.: 6-59-98, 6-51-79.
21. Самарқанд бўлими, 703005, Самарқанд ш., Фирдавсий кўчаси, 7, тел. 33-55-95.
22. Термиз бўлими, 732000, Термиз ш., Ат-Термизий кўчаси, 7-«А», тел. 2-84-21.
23. Гулистон бўлими, Гулистон ш., А.Яссавий кўчаси, 48, тел. 25-06-22.
24. Урганч бўлими, 740000, Урганч ш., П.Маҳмуд кўчаси, 150, тел. 224-22-49.
25. Фарғона бўлими, 712003, Фарғона ш., Ал-Фарғоний кўчаси, 69, тел.: 24-95-32, 24-31-97.
26. Нукус бўлими, 742000, Нукус ш., «Гаразсизлик» кўчаси, 52, тел.: 224-23-53, 224-23-41.
27. Тошкент вилоят бўлими, 700015, Тошкент ш., Тарас Шевченко кўчаси, 29, тел. 54-88-52.

Янги хизмат тури корхоналар ва фуқароларга қуйидаги имкониятларни яратади:
- қимматли қоғозлар олди-сотдисига доир операцияларни эркин бажариш;
- қимматли қоғозларни харид қилиш ёки сотишга доир маслаҳатлар олиш;
- қимматли қоғозлар котировкасига доир ахборот олиш.

Миллий банк қуйидагиларни кафолатлайди:
- битимларнинг ўз вақтида ва сифатли расмийлаштирилиши;
- ҳисоб-китобларнинг хавфсизлиги ва ўз вақтида бажарилиши.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки
Қимматли қоғозлар бошқармаси. Тел.: 137-59-42, 137-59-69,
e-mail: lbanking@central.nbu.com http: www.nbu.com

«Замонавий мулкдор» Осиё ва Тинч океани минтақасининг 2001 йил май ойидаги йиллик банк конгрессида энг яхши новаторлик ва инновация маҳсулоти, деб эътироф этилган.

1991 NBU 2001 National Bank of Uzbekistan

4359

Ўқинг, ўқинг...

СУВГА ЭҲТИЁТ БЎЛИБ ТУШИНГ

Ёз фаслининг ўзига хос гашти, тароватй бор. Айниқса, бу мавсумни олий ва бошқа ўқув юртлари талабалари, ўқувчилари орзиқиб кутишади. Ишчи-хизматчилар эса меҳнат таътилига чиқадилар. Табиийки, улар кунлар исиши билан каналлар, очиқ сув ҳавзалари, анҳор ва кўлларда чўмилишади, ҳордиқ чиқариш мақсадида саёҳатларда бўладилар.

Тўғри, фусункор табиат бағрида чигални ёзиб, чарчоқни унутиш, асабларни тинчлантириб, тоза ҳаводан тўйиб-тўйиб нафас олишга нима етсин! Айниқса, ёз пайтлари оқар сувга чўмилиш қандай мазза! Бироқ айрим ҳолларда сувда чўмилиш ҳодисалари кўнгилсизлик билан тугаётганлиги ачинарлидир. Бунинг асосий сабаблари айримларнинг сузишни яхши билмаслиги, чўмилиш қоидаларига риоя қилмаслик, спиртли ичимликлар истеъмол қилган ҳолда сувга шўнғиш ва бошқа омиллардир.

Ҳукуматимиз аҳоли хавфсизлигини таъминлаш борасида бир қанча ишларни амалга ошираётганига қарамасдан, бахтсиз тасодифлар ҳамон учраб турибди. Бундай кутилмаган ҳодисаларнинг юз беришига кўпроқ ўзимиз сабабчи бўлаётганимизни айтиб ўтиш жоиз.

Таъкидлаш керакки, ана шундай ҳолатларнинг олдини олиш мақсадида Фавқулодда вазиятлар вазирлиги қошидаги «Нажоткор» республика қидирув-қутқарув маркази, Тошкент вилояти Чирчиқ шаҳридаги «Халоскор» ҳарбийлаштирилган тезкор ҳаракат қисми, пойтахт «Қутқарув хизмати» ҳамда барча вилоятлардаги бошқармаларда фаолият кўрсатаётган ғаввослик хизматлари сув ҳавзаларида навбатчилик ташкил этилди. Қутқарувчилар гуруҳининг аксарияти ғаввослик кийимлари ва бошқа асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Улар сувга чўкканларни қутқариб қолишдан ташқари, биринчи навбатда тез тиббий ёрдам кўрсатиш кўникмаларини ҳам ўзлаштириб олганлар.

Бу ҳол ғаввослик иши вазирлик ихтиёрига ўтгач, сувдан қутқариш ишларида анча ўзгаришлар бўлаётганини кўрсатади. Масалан, Термиз шаҳридаги «Дўстлик» ва «Алпомиш» истироҳат боғларидаги чўмилиш масканларида сувга чўккан Сабоҳат Норматова ҳамда Шавкат Зоиров, Термиз туманидаги «Учқизил» сув омборига ҳордиқ чиқаришга келган мактаб ўқувчиси, Светлана Верешченконинг ҳаёти Сурхондарё вилоят фавқулодда вазиятлар бошқармаси қутқарувчи ғаввослари томонидан сақлаб қолинди.

Яна бир мисол. Жиззах вилояти, Бахмал туманида истиқомат қилувчи О.Муродов «Деҳқонобод» хўжалиги ҳудудидан оқиб ўтувчи «Туятортар» каналидан ҳосил бўлган сунъий кўлда маст ҳолда сузиб кетаётганида қайиқ ағдарилиши натижасида чўкиб кетган. Жиззах вилояти фавқулодда вазиятлар бошқармаси қутқарувчилари томонидан марҳумнинг жасади чиқариб олинди. Бундан ташқари, пойтахт ичидан ўтувчи Бўзсув каналига чўмилиш учун келган Элнур Азеновнинг тақдири ҳам аянчли кечди. Афсус билан айтиш керакки, сувга ғарқ бўлганларнинг ҳаммасининг ҳаётини сақлаб қолишнинг иложи бўлмаяпти. Баъзан шундай ҳодисалар ҳам учрайдики, яхши ниятлар билан чўмилиш масканларига оилавий бўлиб чиққанлар орасида ҳам бахтсиз ҳодисалар рўй бераяпти.

Вазирлик навбатчилик қисмига бошқа кўнгилсиз ҳодисалар тўғрисида ҳам хабарлар келиб тушяпти. Яқинда Тошкент шаҳар, Гулханий кўчаси яқинидаги Оқтепа майдони орқали оқиб ўтувчи анҳорга автоулов тушиб кетгани тўғрисида маълумот берилди. Зудлик билан воқеа юз берган жойга етиб келган пойтахт бошқармаси қутқарувчи ғаввослари томонидан оқ рангли «Нексия» қирғоққа олиб чиқилди. Машина ичидан Шойиддин Қосимов ва Дониёр Маъдиевларнинг мурдаси топилди. Улар спиртли ичимликлар истеъмол қилган ҳолда машинада ўтирганлиги аниқланди.

Ўтган йили Сурхондарё вилоятида бўлиб ўтган кўнгилсиз ҳодиса ҳам ачинарлидир. «Тўполон» сув омбори ёқасидан қўшни қишлоққа келин-куёвни ва уларнинг қариндошларини олиб кетаётган «КамАЗ» юк машинаси носозлиги оқибатида сувга чўкиб кетган. Яхшиямки, кўпчилик ўзини ерга ташлаб, жонларини сақлаб қолишга улгурган. Келин-куёвлар эса.... Ҳар қанча қийин бўлмасин, сурхондарёлик қутқарувчи-ғаввослар сув омборининг 40 метр чуқурлигида қолиб кетган келин-куёвларнинг жасадини ва автомашинани олиб чиқишди.

Далиллардан кўриниб турибдики, сувга чўкиб ўлаётганлар кўпинча рухсат этилмаган ёки қутқарув хизмати ташкил қилинмаган жойларда учрамоқда. Шунинг учун кишилар хавфсизлигини таъминлашнинг иложи бўлмаган овлоқ жойларда чўмилишда жуда эҳтиёт бўлиш керак.

Азамат СУЮНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги Матбуот маркази раҳбари.

ҲИКМАТ

Ўзгалар ғамини чекмаса одам,
Анга нолойиқдир инсон деган ном.

Кексалар ўрнак кўрсатишса...

Сиз нима дейсиз?

Баъзан кексаларнинг «Ҳозирги ёшлар ундоқ, ҳозирги ёшлар бундоқ», деб нолиб гапиришларини эшитиб қоламиз. «Автобус, трамвайларга чиққанимизда жой беришмайди. Салом беришмаганинику гапирмаса ҳам бўлади», дейишади улар. Мен бу ерда асло кексаларимизнинг шаънларига нолойиқ гап айтмоқчи эмасман. Аммо ўзим гувоҳи бўлган бир-икки воқеа ҳақида мулоҳазаларимни билдирмоқчи эдим, холос. 13-трамвайда кетаётган эдим. Бекатда тўхтаган трамвай эшигидан бир кексароқ кампир чиқарчиқмас ўриндиқда ўтирган йигитга шунақанги қўполлик билан муомала қилдики, беихтиёр йигитнинг рангидан қон қочди. Ўриндиққа ўтириб олгандан сўнг ҳам, у кишининг кўнгли жойига тушмади. Бор овозда ҳозирги ёшлар ҳақида «илиқ-илиқ» сўзларни қалаштириб ташлади. Йўловчиларнинг кўпчилигининг табиати хира тортди. Ахир ёмон кайфиятда иш кунини бошлашни ким ҳам истайди дейсиз?

Бу воқеадан бирор ҳафта ўтгач, яна шунга ўхшаш ҳодиса юз берди. Трамвайда одам сийрак, бўш ўриндиқлар анчагина. Чол-кампир чиқишди-ю, кампир чолга иккита ёнма-ён ўриндиқни, имо қилиб кўрсатди. Лекин чол нимагадир бир келинчак ўтирган ўриндиқнинг нариги томонига кампирни ўтқазди-да, ўзи келинчак ёнида тик тураверди. Кампир унга бўш ўриндиқларнинг бирини кўрсатиб, яна имо қилди. Шунда чол қўполлик билан: «Ёшлар ўтираверсин, биз тик тураверамиз», деб бақириб берди. Келинчак ноқулай аҳволга тушди. Секин турди-ю, нариги ўриндиққа ўтирди. У ҳомиладор экан.

Бундай воқеалар тез-тез содир бўлиб туради. Айтмоқчиманки, кексаларимиз ҳадеб ёшлардан нолийвермасдан, балки ёшларни тушунишса, уларнинг аҳволидан бохабар бўлишса ва энг муҳими, муомала борасида уларга ўрнак кўрсатсалар яхши бўлармиди?

Наргиза РАҲМАТОВА.
Тошкент шаҳри.

Бир чимдим сўз

ТАЛАБАЛАР ҲАЁТИДАН ЛАВҲАЛАР

Олий ўқув даргоҳларида талабалар ҳал галгидан гавжум. Чунки ҳозир ёзги сессиянинг қизғин даври. Кутубхоналар ҳам талабаларга тўлган. Домлалар ҳам хурсанд. Баъзи талабаларнинг икки оёғи бир этикка тиқилган, баъзилари эса...

Хўш, сессия даврида кўпроқ талабалар қийналяптими ёки домлаларми? Сессия тугагандан сўнг талабалар нима билан машғул бўлишади?

●

Дониёр БОБОНОВ, Тошкент автомобиль йўллар институти талабаси:

— Сессия мен учун ўйинчоқдай. Биринчи курсда қийналардим. Ҳозир эса бирмунча ўрганиб қолдикми, тилини тушундикми, ҳарқалай, қийин эмас. Сессия тугагандан сўнг амалиёт бошланади. Ундан ҳам қутулганимиздан кейин моддий базамни мустаҳкамлаб олиш ниятим бор. Чунки шартнома билан ўқийман. Ўзим пул тўплаб тўласам, ҳеч кимга оғирлигим тушмайди. Бу — бир томондан, яхши. Негаки, ўзимни мажбурлаб ҳаётда чархлайман.

●

Малик САФАРОВ, Тошкент давлат иқтисодиёт университети талабаси:

— Сессия бошланса, қизиқ ҳолатлар учрайди-да. Баъзи талабалар дарсларга тўлиқ қатнашмайди. Бозорда иш қиладими ёки бошқа юмушлар билан шуғулланадими-ей... Кўпчилигининг пайтавасига қурт тушгандагина типирчилаб қолганининг гувоҳи бўламиз. Қандай бўлмасин, баҳосини олиш керак-ку! Биз эса, домлаларнинг ҳурматини жойига қўямиз. Шунинг учун сессия осон кечади.

●

Фарҳод ҲАЗРАТҚУЛОВ, Ўзбекистон миллий университети талабаси:

— Ҳозир сессиянинг қизғин даври. Уни тугатиб, «Интерньюнс»га ўқимоқчиман. Бундан ташқари, чет элга ўқиш учун танловларга пухта тайёргарлик кўраман. Ўзимни чиниқтираман. Ёшлигимдан чет мамлакатда таҳсил олишни ният қилганман. Шу йил Қозоғистон ҳамда Венгрияда бўлган конференцияларда қатнашдим. Куздаги танловдан эсон-омон ўтиб олсам, Америкага бориб ўқишни режалаштирганман. Бунинг учун менда имкониятлар бор.

«Халқ сўзи» мухбири Ғ.ЖАБИЕВ тайёрлади.

Дийдорлашув саломдан бошланади.

Тезкор хабар

Сим ўғрилари

Тошкент вилояти Паркент туманидаги «Бўстон» жамоа хўжалигига қарашли Чавканча қишлоғи аҳолиси кун қорая бошлаётган бир пайтда электр чироқлари ўчиб қолишидан безовталанди. Зудлик билан туман ички ишлар бўлимига бу ҳақда хабар берилди. Воқеа жойига етиб келган милиционерлар электр симёғочлардан умумий нархи 300 минг сўмлик 1,5 ярим минг метр симни ўғирлаб кетилганлигини аниқлашди. Шундан сўнг олиб борилган чора-тадбирлар натижасида ушбу жиноятни шу туманда яшовчилар — Роман А. ва Суръат Б. содир этганлиги маълум бўлди.

Дарҳақиқат, «Менга сен тегмасанг, сенга мен тегмайман» деган билан иш битмайди. Акс ҳолда мана шундай кўнгилхираликлар учрайверади. Яқинда яна шу ҳудуддаги симёғочлардан 500 метр алюмин симни 19 ёшли Мурод А. ва 21 ёшли Рўзмат И.лар ўғирлаганлиги аниқланди.

Шерали АНВАРОВ,
ИИВ Матбуот маркази инспектори, милиция лейтенанти.

Зурак момо топилдиқлари

Фарғона вилоят ўлкашунослик музейи илмий ходимлари Авестонинг 2700 йиллиги муносабати билан Олтиариқ туманидаги Зурак момо археологик ёдгорлигида қазилма ишларини бошлади. Мазкур манзилгоҳ шу пайтгача ўрганилмаган, у ердаги тилсимотлар сири ҳануз очилмаган эди. Маҳаллий аҳоли орасида бу қадимги ёдгорлик ҳақида турли миш-мишлар юради. Эмишки, Зурак момо лашкарбоши бўлиб ўз халқини бирлаштирган, ҳар доим бевабечоралардан ёрдамини аямаган.

Археологик тадқиқотлар олиб бораётган олимлар дастлабки кузатишлариданоқ, Зурак момо ёдгорлигида эрамизнинг биринчи ва иккинчи асрларига оид қадимги деҳқонлар манзилгоҳи борлигини аниқлади. Бу ерда эрамизнинг биринчи асрларига мансуб бўлган бино қолдиқлари, турли хил сопол синиқлари, зардуштийликка мансуб остодонлар, қадимги қабрлар, уй-рўзғор буюмлари, суякдан ясалган иш қуроллари топилди.

Қадимшуносларнинг фикрича, бундай манзилгоҳлар Фарғона водийсида жуда кам учрайди. Ёдгорликдаги архитектура ёдгорликлари ўзига хос услубда қурилган. Ибодатхона ва аҳоли турар жойларининг бир-бирига уйғунлашгани олимларни ҳайратга солмоқда.

— Бу ердан топилган сопол идишларга туширилган тасвирлар энг қадимги ёзувлар бўлиши мумкин, деган фикр туғилди, — дейди вилоят ўлкашунослик музейи тарих бўлими бошлиғи Нодирбек Абдулаҳадов. — Чунки шу пайтгача бошқа ҳудудларда топилган ёдгорликларда бундай тасвирлар умуман учрамаган. Бу эса Зурак момо топилмаларини янада чуқур ва атрофлича ўрганиш, тадқиқ этиш лозимлигини кўрсатади.

Р. КАМОЛОВ,
ЎзА мухбири.

Биласизми?

Июрих музейларидан бирида кўргазмага қўйилган ноннинг ёши олти минг йилдан ҳам кўп. Нью-Йорк шаҳри музейида эса бундан 3400 йил муқаддам ёпилган нон намойиш этилмоқда. Қадимги Грецияда новвойлар алоҳида ҳурматда бўлишган, Римда эса мазали нон ёпиш сирини билган қул гладиатордан ўн баробар қиммат турган.

Жумбоқ

Эштурди бува йўқолган туясини саҳронинг қоқ ўртасидан топиб олди. Яланғоч туяни миниб кетай деса, ўша пайт қош қорайиб қолганди. Қум тепаликда тунаб қолишдан ўзга чора йўқ. Туяни боғлаб қўйишга эса арқон йўқ. Бува ўйлай-ўйлай иложини топди. Саҳар уйғониб қараса, туяси ёнида кавшаниб ётибди. Айтинг-чи, Эштурди бува қандай усулдан фойдаланган?

Кечаги жумбоқнинг жавоби: еттитаси қолди. Бу ҳақда Деҳқонобод туманидан Абдураҳмон Эшмаматов, Андижондан Обиджон Қодиров, Гулистон шаҳридан Матлуба Тошматова, Наманган шаҳридан Музаффар Абдуллаевлар биринчи бўлиб таҳририятга хабар қилишди.

ТОШКЕНТ МОЛИЯ ИНСТИТУТИ ҚОШИДАГИ

РЕСПУБЛИКА МОЛИЯ ЛИЦЕЙИ

2001-2002 ўқув йилига ўқувчилар қабул қилади.

Лицейга 9-синфни тугатган ўқувчилар қабул қилинади. Лицейда ўқув машғулотлари институтнинг малакали профессорлари ва олий тоифали ўқитувчилари томонидан олиб борилади. Математика, инглиз тили, она тили ва адабиёт ҳамда информатика фанлари чуқурлаштирилиб ва шу фанлардан ҳар бир синф иккига бўлиниб ўқитилади. Шунингдек, лицейда иқтисодиёт соҳаси бўйича дастлабки билим малакалари берилади. Ҳар йили лицей битирувчиларининг 92-94 фоизи Тошкент шаҳрининг энг нуфузли олий ўқув юртларига кириб таълим ва тарбия олишга эришмоқдалар.

Қабул учун керакли ҳужжатлар:

1. 9-синфни тугатганлиги тўғрисида шаҳодатнома (асл нусхаси).
2. Туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳномадан кўчирма.
3. Соғлиғи тўғрисида тиббий маълумотнома (086-У шакл).
4. Яшаш жойидан маълумотнома.
5. 3х4 см. ўлчамли 4 дона фотосурат.

Лицей манзили: Тошкент шаҳри, Ҳ.Асомов кўчаси, 7 (собиқ «София» кўчаси) Ш.Рашидов кўчаси билан кесишган жойда, республика Миллий банки ёнида, Тошкент молия институти биноси ичида.

10, 85, 88-автобусларнинг «Семашко» бекати,
9, 51, 67, 69, 115- автобуслар
ва 2, 16, 22, 28, 29-трамвайларнинг «Геологлар» бекати.

Телефонлар: 34-90-32, 34-45-86.

«Ҳайвонот боғи» мўъжизалари

Пойтахтимиздаги «Ҳайвонот боғи»да бўлганмисиз? У ерда нафақат Ўзбекистон, Ўрта Осиё минтақасида, балки жаҳоннинг ўнлаб мамлакатларида, ўрмону тўқайзорларида, денгизу дарёларида яшайдиган ҳайвонлар, паррандаю даррандалар, сув жониворларини учратасиз. Айниқса, табиатнинг мўъжаз гўзаллигига маҳлиё бўлган болалар қувончини айтмайсизми? Ўзбекистонда умуман учрамайдиган жониворларни кўрганда, табиийки, улар завқланиб кетади, ҳайратланади ҳам. Тўғри-да, уларни китобларда томоша қилиш бошқа-ю юзма-юз кўриш бошқа.

Табиат ва биз

Чор-атрофга ҳуркак боқувчи оҳу, ўрмон шоҳи шер, асалхўр айиқ, гўё океанда юргандай бемалол сузаётган кўзни қамаштирувчи турфа балиқлар... Буларнинг барчаси болажонлар назлида мўъжизадай туюлади.

Аслида ҳам шундай. Болаларни табиат қучоғига, ҳайвонот боғларига олиб боришнинг ҳам ўзгача гашти бор. Негаки, табиатни севган, ардоқлаган ва айни чоғда ундан завқлана олган инсоннинг қалбида умрнинг энг гўзал палласи — болалиги яшайди. Қалбида болалик яшаган инсон эса табиатга, унинг жониворларига озор етказмайди.

Мавжуда ХОЛМАТОВА.

«Етим бола»

Воқеий ҳикоя

Эрталаб тиқилинч автобусда ишга кетаётган эдим. Салонда ёши ўн-ўн иккиларга борган, ранги ҳабашларникидек қоп-қора, лўли боланинг мунгли овози янгради:

— Ақажонлар, бобожонлар, холажонлар, онажонлар! Билиб қўйинг, аввало, садақадур радди бало. Садақа берадурган қўлингиз ҳеч дард кўрмасин, ғам-ташвишни мард-ку мард, ҳаттоки номард кўрмасин. Мени тўртта укам бор. Яшаймиз жуда ночор. Ота-онам бу дунёдан кетишган. Уйдагилар мени бошлиқ этишган. Ёлғон эмас улар ўлгани зинҳор. Қўлимда дўхтирнинг қоғозлари бор. Кўзи ожиз бувим ҳам, яшар биз билан бирга. Туролмайди, юролмас, кирганлар саксон бирга. Қипқизил етиммиз оғажонларим. Ёрдам беринг бизга, тоғажонларим!

— Шоир бўлиб кет-э!

Ҳамма кўнгилни эзиб юборувчи бу шеърий илтижони эшитгач, чўнтак кавлашга тушди. Биров ўн сўм, биров йигирма беш, эллик, ҳатто юз сўмлик пулларни болага узата бошлади. Болакай бир зумда автобус кондукторидан ҳам кўп пул йиғиштириб олди. У кичкина, кир-чир қўлларига сиғмай кетган пулларини авайлаб тахлаб, эшик томон юраркан дуо қилди:

— Азиз отажону акажонлар, холажону опажонлар! Бугунги бомдодда ўқиган Жума номозингизни худойим ўз даргоҳига қабул айлаган бўлсин. Мартабангиз баланд, умрингиз узун, давлатингиз фузун бўлсин. Мушкулингиз доимо осон бўлсин, кийимингиз янгича фасон бўлсин. Овмин!

Автобусдаги бир неча киши унга қўшилиб, қўлини юзига суйкади.

Болакай бу айтаётган шеърий дуоларини биронта эркин ижодкорга заказ бериб ёздирганми, билмадим, сўзлари қофияли, равон эди.

Қараб турдим. Лўли бола бекатда тушди. Қўлларидаги пулларни уни шу ерда кутиб турган сочларига оқ оралаган, қотмагина «раҳматли» онасига апил-тапил узатди-да, ўзини навбатдаги автобусга урди.

Танлов ғолиби

Туман маданият ва истироҳат боғида 8 Март байрами муносабати билан «гуллар» кўрик-танлови ўтказилди. Унда кўплаб гул шайдолари иштирок этдилар.Жюри ҳайъати хонадонида юздан зиёд гул кўчати ўстирган кекса кутубхоначи аёл Озода Рустамовани ғолиб деб топиб, унга фахрли I ўринни берди. Ҳақиқий гулпараст аёлга эсдалик совғалари, диплом ва пул мукофоти тантанали суратда топширилди.

Шундан сўнг йиғиштириш бошланди. Ҳар ким ўзи келтирган гулларини ҳар хил транспортга юклашга тушди. Туман маданият бўлимининг мудири Сувон Ҳаққулович хурсанд ҳолда ғолибларни муваффақият билан табриклар экан, секингина шофёрининг қулоғига шипшитди:

— Мавлонқул, гулларни тез-тез эгаларининг қўлига элтиб топшир! Биронтасиям йўлда тушиб, синиб-пиниб қолмасин. Яна товон тўлаб юрмайлик. Ўзи базўр ялиниб олганмиз. Уқдингми? Ҳаялламай тезда қайт! Мен ўзимда бўламан.

Ўткир САИДОВ.

«ХАЛҚ СЎЗИ»
«НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими — 132-12-08;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 2515, 26098 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — Ю. ҲАМИДОВ.
Навбатчи муҳаррир — И. ЎТБОСАРОВ.
Навбатчи — Д. ТУРҒУНОВА.
Мусаҳҳиҳ — М. СУЛАЙМОНОВА.

• МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 22.00
1 2 3 4 5 6